

«ОРІОН УКРАЇНИ» БОГДАНА МАЦЕЛЮХА

УВД «Академперіодика» в лютому 2022 р. надрукована п'ята книжка прози і поезії «Оріон України» члена-кореспондента НАН України і члена Національної спілки письменників України, завідуючого лабораторією генетики мікроорганізмів Інституту мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України **Богдана Павловича Мацелюха**.

Обкладинка книжки ілюстрована картиною «Оріон України» художника **Ярослава Мацелюха** -- брата Б.П. Мацелюха, на якій зображені замість трьох мегазірок пояса Оріона портрети **Тараса Шевченка, Лесі Українки і Івана Франка**, а також символи зброї із відомих творів трьох геніїв у вигляді сокири, меча і молота, оббитих ланцюгом неволі, а також обкладинками попередніх книжок «Двокрилля», «Україна іде», «Безодня і вершини» і «Через терни до зірок».

У даній книжці поезія автора присвячена актуальним глобальним і пекучим проблемам сучасності – світовій коронавірусній кризі, гібридній війні Росії, міграції людей і демографічній кризі, корупції і олігархам України, продажній і непрофесійній законодавчій, судовій і виконавчій гілкам влади, відсутності патріотичної і національно свідомої еліти і єдності політичних партій і громадських організацій, повзучому реваншу п'ятої колони і постійній загрозі нового масштабного вторгнення російських військ на територію суверенної України.

Крім цього, Б. Мацелюх присвятив ряд поезій ювілеям важливих історичних подій і дням народження знайомих письменників, громадських діячів і науковців рідного інституту, світлій і всепереможній любові, щедрій природі і безмежному космосу.

Проза Б. Мацелюха представлена мандрівкою в історію рідного краю, роздумами над важливими проблемами – метою життя людини, відмінністю між українцями і росіянами в їх походженні, мові, гаплогрупах і ментальності, а також спогадами про **Михайла Гориня** і лікарів-однокурсників та про збереження пам'яті про **Сергія Виноградського** в м. Городку.

У поезіях «Оріон України», «Триєдність», «Триста літ», «Тарас Шевченко» і «Сторіччя ЗУНР і УНР» Б. Мацелюх глибоко вірить у незнищенність українського народу, його перемогу над внутрішніми і зовнішніми ворогами, мир і добробут в країні, оскільки провідними і незгасними зорями України є генії Тарас Шевченко, Леся Українка і Іван Франко, а національними символами і духовними фортецями – Тризуб, синьо-жовтий стяг, мова, зброя і віра: «Тарас, Іван і Леся – Це Зорі України, Нам світять з піднебесся, Як вартіві безцінні. Щоб ми з путі не збились, В пітьмі щоб не блукали І з ворогами бились, Свободу здобували»; «Наш Тризуб – багатий символ, Не розкритий ще донині: Герб – душі і тіла стимул, волі вияв, лет орлиний»;

«Триста літ були рабами, В гени рабський дух проник І керує справно нами, Наче кіньми злий візник. Двадцять вісім літ свободи Нищать тишком рабський дух Українського народу, Швидшають до волі рух»;

«Наші мова, зброя, віра Живлять непокірний дух, Поламає зуби звіра Нації стальний обух»; «Шевченко – наш пророк від Бога. Виконуймо його поради: Гартуймо єдність проти зради, За нами буде перемога! Портрет й Кобзар – у кожній хаті, І символ – вишитий рушник. Ці береги не здолати Сьогодні, завтра і повік!»; «ЗУНР і УНР – це два крила Української держави. Гніт народ наш подолав І Московщини й Варшави»;

«Синьо-жовтий рідний стяг – Синь небес і лан пшениці – Освітив щасливі лиця, Вірність Богові простяг. Символ Трійці – герб Тризуб, Єдність букв у слові ВОЛЯ, України – слава й доля, І гарантія від згуб».

Вірш «Наш Інститут» присвячений 90-літтю Інституту мікробіології і вірусології НАНУ: *«Це для нас Данило Заболотний – Президент ВУАН і патріот – Храм науки збудував добротний Про незримих, суцільних скрізь істот. У їх царстві ми шукаєм друзів – Продукцентів корисних сполук І тісні із ними в'яжуть узи Кандидати й доктори наук».*

Будучи мікробіологом-генетиком, Богдан Мацелюх розглядає кризь призму ДНК як носія генетичної інформації людину, мікроба і віруса та їх взаємодію в процесі еволюції:

«R1a – гаплогрупа Держить українців вкупі І слов'ян вже безліч літ, Наче стружечку магніт»; «Українці – це слов'яни, Мають гаплогрупу R. Москвини – монголів клани, В генах N у них маркер»; «Заселили згодом край слов'яни – Українців родовід могутній: Це склавіни, анти і поляни – Наші предки славні й незабутні»; «Бог нам дав цінні й безсмертні гени,

Дав багату мову й чорноземи. Не скорили дух наш бусурмени І Тризуб – божественну емблему»; «Епідемії одвічні: Люди, вірус і мікроб Зброю створюють трагічну – Труту й збудників хвороб»; «Вірус – вбивця багатоликий, Він міняє власні гени, Щоб до нього ми не звикли, Захист не створили вчені»; «Мікроб і вірус незнищенні, - Мутують, плодяться навкруг, Несуть для людства їхні гени Мільйони нищівних недуг»;

«Людина в сутності двоїста – Природи і суспільства твір: В ній борються антагоністи – Людинолюб і хижий звір»; «Мозок, мускули і серце Та клітин імунітет Тренувати треба вперто Проти дійсності лабет»; «Душа людини – розум й воля, Записані у ДНК. Реалізує гени доля На суджених в житті стежках».

Багато катренів Богдан Мацелюх присвятив найбільш світлому і щасливому почуттю людини – ніжній і всепереможній любові:

* * *
 Любов – найбільше щастя у житті,
 Продовжене у дітях і онуках,
 Добра і миру в світі запорука,
 Надійний компас до мети в путі.
 * * *

Квітне, манить орхідея
 У твоїй оранжерей:
 Ніжні квітки пелюстки
 У полон беруть думки.
 * * *

Очі, губи і фігура –
 Це наркотиків мікстура:
 Я стаю від них залежним,-
 Віддаюсь їм без обмежень.
 * * *

Голос, погляд і усмішка,
 Талія і гарні ніжки, -
 Це твоя магічна сила
 Цитадель мою скорила.
 * * *

Ми з тобою – світу цілість:
 Спільні погляди і цілі,
 Ділим радість і страждання,
 І одне на двох кохання.
 * * *

З тобою злитися бажаю,
 Немов із річкою струмок,
 І мчатися до виднокраю, -
 До сонця, місяця й зірок.
 Мене приваблюєш красою,
 Притягуєш, немов магніт.
 Стаю прозорою росою,-
 Цілую твій рожевий цвіт.
 * * *

Очаруй мене, кохана,
 Словом і красою тіла,
 Щоб душа моя тремтіла,
 Як струна фортепіано.
 * * *

Ти для мене – сонце й море,
 Небо у яскравих зорях,
 Чарівниця – літня ніч,
 Квітка запашна для віч.
 * * *

У нічній небесній тиші
 Місяць зіроньку колише,
 В човнику її гойдає
 На просторах небокраю.
 * * *

Чоловік і жінка – тайна
 Всемогутня, життєдайна,
 Двох сердець у рай політ
 Через хащі й твань боліт.
 * * *

Волосся золоте на срібне
 Змінили милої літа.
 Тепер на зиму ти подібна,
 Хоч в серці – осінь золота.

Богдан Мацелюх
 доктор біол. наук,
 член-кореспондент
 НАН України,
 член Національної спілки
 письменників України

Автор у більшості своїх чотиривіршів висловлює тривогу у зв'язку з гібридною війною Росії проти нашої суверенної держави, окупацією частин Донецької і Луганської областей, некомпетентністю різних гілок влади, відсутністю реформ у важливих галузях юриспруденції, економіки і науки, притяганням без доказових фактів до кримінальної відповідальності учасників АТО, волонтерів і патріотів України, встановленням диктатури однієї особи, роз'єднаністю демократичних партій і пасивністю суспільства, збаламученого засобами масової інформації:

«Палку ставить нам в колеса
 Із давен Москва – агресор.
 В Європейському союзі –
 Наші вірні, чесні друзі».

«Олігархи–баламути
 Спантеличили народ:
 Пхають із ТВ отруту
 Людям в очі, вуха й рот».

«Українець – миролюбний,
 Із давен він – демократ
 І його тепер не згубить
 «Слуг» прихований диктат».

«У світі йдуть постійно війни
 За виживання всіх істот.
 Мир тимчасовий, ненадійний,
 Коли нема що класти в рот».

«Путін демонструє силу –
 Атомом лякає світ.
 Сила також є в горили,
 Але розуму – ліміт».

«Всі імперії розпались.
 На порядку дня – Москва.
 Путіна – до трибуналу, –
 Мафіозі божевства».

«Україна – крок від прірви, -
 Чвари, зраду і зневіру
 Треба швидко подолати,
 Щоби відсіч Раші дати».

«Церква, армія і мова –
 Нашого буття основа,
 Від орди надійний захист,
 Нація під Божим дахом».

У книжці знаходимо багато теплих і дружніх поетичних присвят автора ювілеям важливих історичних подій і дням народження вірних друзів і колег.

Яскравими і теплими фарбами автор змальовує картини весни, які полоняють наші серця і вселяють життєрадісні почуття.

«Палають сонечка кульбаби
В обіймах свіжої трави,
Чарують серце, ніжно ваблять
Травневі зорі мурави».

«Сонце з голубої висі
Будить сплячого нарциса.
Вмив росою біле личко
Чародійник невеличкий».

«Покрилась білим цвітом вишня
І серденько бере в полон
Така красуня гарна й пишна
Від нижніх віт і аж до крон».

«Радію у полоні я, -
Навкруг цвіте магнолія,
Пахучі білі пелюстки
Прикрасили мої думки».

«Добрим людям зичу я
Стріти куц форзиції, -
Безліч золотих квіток,
Сонця щедрий острівок».

«В парку на краю алеї
Розцвіли кущі спіреї, -
Пестить душу білий цвіт,
Щоб ставав добрішим світ».

«Полки тюльпанів полонили
Міста кольорами веселки
І людям виростили крила
Природи дивні феєрверки».

«Фіалка ніжним ароматом
П'янить думки і почуття,
І я умить стаю крилатим,
І тішуся своїм життям».

«Бузок цвіте і серце наше тішить,
І ніжним ароматом нас п'янить.
Скоріш виходьте із домашніх нішей, -
У парку вас чекає райська мить».

«Запалили каштани свічки, -
День киянам здається світлішим
І яснішими стали думки,
Світ зробився неначе милішим».

Друга половина книжки «Оріон України» представлена прозою: мандрівкою в історію рідного краю, роздумами над важливими проблемами – метою життя людини, суттєвою відмінністю між українцями і росіянами в їх походженні, мові, гаплогрупах і ментальності, а також спогадами.

***

Прочитавши із великим задоволенням і захопленням п'яту книжку поезій і прози Богдана Мацелюха «Оріон України», залишаєшся під великим позитивним враженням від щирої і великої любові автора до рідного краю і народу, його віри в незнищенність українського народу і його перемогу над внутрішніми і зовнішніми ворогами, мир і добробут в Україні. ■

Олексій Коваленко (Олекса Удайко),
доктор біологічних наук,
професор,
провідний науковий співробітник
Інституту мікробіології і вірусології
ім. Д.К. Заболотного НАН України, поет,
м. Київ